

"S Tobom želim poč' ...", kateheze za mlade 2

Uredili:

Radovan Librić i Martina Rašpolić

Kateheze pripremili članovi katehetskog tima EKOSPIRITUS iz Samobora:

Mirjana Džambo, Martina Filipović, Sanjica Jakopec, Ljiljana Jemić, Zorica Keškic, Terezija Klaić, Morana Križan, Tomislav Kušanić, Radovan Librić, Anita Martinić, Maja Mudri, Silvija Pašković, Katarina Pučar, Martina Rašpolić, Marija Žganjer

Nakladnik:

Glas Koncila, Kaptol 8, Zagreb
www.glas-koncila.hr

Biblioteka:

Prinosi vjeroučitelja, knjiga 7.

Za nakladnika:

Nedjeljko Pintarić, urednik

Lektura i korektura:

Anda Jakovljević

Grafičko oblikovanje:

Krešimir Pleić

Ilustracije:

Krešimir Pleić

Naklada:

1.000 komada

Tisak:

Offset Markulin, Lukavec

Imprimatur: Nadbiskupski duhovni stol, Kaptol 31, Zagreb
Broj: 36/2005.
17. siječnja 2005.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb
UDK 268-053.6(030)

"S Tobom želim poč' ...", kateheze za mlade / uredili Radovan Librić i Martina Rašpolić. - Zagreb : Glas Koncila, 2005. - (Biblioteka Prinosi vjeroučitelja : knj. 7)

ISBN 953-241-010-4

I. Evangelizacija mladeži
II. Vjeronauk
450118166

1394
268
STO

Središnja nadbiskupijska i
fakultetska knjižnica u Đakovu

700007094

1. 10. 06. 2005

UVODNA RIJEČ

S TOBOM ŽELIM POĆ' ...

KATEHEZE ZA MLADE

Glas Koncila
Zagreb, 2005.

TKO JE MOJ BLIŽNJI?

CILJEVI

- putem igre sudionici pokazuju reakcije na životna iskustva, probleme i konflikte
- sudionici izražavaju vlastito mišljenje i stav prema bližnjemu
- prihvaćajući tekst sudionici u sebi vide buduće Samarijance, ali i levite i svećenike koji u svakodnevnim životnim situacijama, vidjevši čovjeka u potrebi na putu, odlučuju ili ne promijeniti program svog života

MATERIJALI

- povez za svakog sudionika (po mogućnosti onaj kroz koji se neće vidjeti)
- šiba/štap
- papir, pribor za pisanje i slikanje
- 2 plakata

TIJEK SUSRETA

Nakon molitvenog početka voditelj sudionike upućuje u bit i sadržaj igre "Otkrivanje sebe, bližnjega i Boga" (iz knjige Yvon COUSINEAU »Odgojne vježbe za rad u skupinama. Grada za kateheze, pastoral i zajedništvo«, PUP Kefa, Zagreb, 1999., vježba 31) koja sudionike potiče na pomaganje drugima kako bi zajednički došli do cilja. (Zajedno smo jači.) Nakon kreativne i poticajne igre u prvom susretu s tekstom i njegovom interpretacijom u sudionicima potičemo otkrivanje poruke, suživljavanje, interpretaciju teksta te realno prihvaćanje i prepoznavanje teksta sa svakodnevnom životnom situacijom.

DRUGE MOGUĆNOSTI

U motivaciji to može biti neki primjer iz svakidašnjeg života, možda kada ste primili pomoć ili ste vi pomogli nekome.

Aktualizacija se može izvesti i na sljedeće načine: u obliku igrokaza – prikazati nastavak priče, ali tako da se vratite u današnje vrijeme; voditelj sudionicima dijeli papir i pribor za crtanje te im govori da odaberu boje, poteze, konfiguracije kojim bi naslikali i likovno izrazili svoje viđenje današnjeg teksta

UVODNI DIO

MOLITVENI POČETAK

Susret započinjemo pjesmom »Molitva (Samo malo sunca u moj tmurni dan...)«

MOTIVACIJA

Voditelj čita:

- *Neki je čovjek sa svojim autom putovao iz Rijeke u Zagreb. Na autocesti neki ga je bezobziran vozač potisnuo s autoceste i gurnuo niz padinu. Teško ranjen, ostao je ležati sa svojim slupanim autom. Slučajno je naišao neki biskup u svom mercedesu i prošao mimo mjesta nesreće. Vozač je ugledao ranjenog i htio je stati. Ali biskupu se žurilo jer se bojao da će zakasniti na sinodu u Zagrebu. Slično se dogodilo i sa svećenikom kojemu se žurilo na sv. misu. On je, doduše, opazio unesrećenog, ali se umirio mislju da će mu već netko pomoći i projurio je dalje. Tada je naišao neki član skinsa kojeg je policija progonila tjeeralicom; vozio se u svom bijelom golfu. Kada je ugledao unesrećenog, zaustavio se naglo na desnoj strani ceste, sišao je i pošao prema razbijenom autu. Čovjeku je pružio prvu pomoć i pozvao hitnu pomoć, premda se morao bojati da će na taj način on sam biti otkriven. Tko se sada od ove trojice ljudi pokazao pravim čovjekom prema unesrećenom?*

Pozivamo sudionike da izraze svoja razmišljanja, reakcije, komentare na pročitani im tekst, pitanjima:

- *Što vam je prvo palo na pamet kad ste čuli ovaj tekst?*
- *Kako biste reagirali kad biste sve to gledali?*
- *Što mislite, je li ovo stvaran događaj?*
- *Što biste rekli biskupu, svećeniku, skinsu?*
- *Je li vam se nekad nešto slično dogodilo, kako ste se tada osjećali?*
- *Što mislite kako bi reagirali današnji ljudi, svećenici?*
- *Da možete, što biste promijenili u ovoj priči?*

ILI

Ako se motivacija izvodi na livadi, voditelj sudionike upućuje na sadržaj igre i na njezino glavno pravilo. Sudionici stoje u krugu, animator u ruci drži šibu/štap, stavlja je u sredinu kruga i govori da će ona ostati na ovom istom mjestu do kraja igre.

- *U našem svakidašnjem životu postoje mnoga pravila, neka od tih pravila volimo, neka ne, ali većina nas ih se pridržava bez prigovora. Danas od svih pre-*

tim ga posadi na svoje živinče, odvede u gostionicu i pobrinu se za nj. Sutradan izvadi dva denara, dade ih gostioničaru i reče: "Pobrini se za njega. Ako što više potrošiš, isplatit ću ti kad se budem vraćao."

"Što ti se čini, koji je od ove trojice bio bližnji onomu koji je upao među razbojnike?" On odgovori: "Onaj koji mu iskaza milosrđe." Nato mu reče Isus: "Idi pa i ti čini tako!"

Lk 10,29-37

IZRAŽAVANJE PRVIH DOJMOVA

- O čemu si razmišljao dok si slušao ovaj tekst?
- Možeš li i kojom vrstom glazbe izraziti svoje osjećaje?
- Koje vam riječi još sada odzvanjaju u ušima?

INTERPRETACIJA U UŽEM SMISLU

Sudionici dobivaju tekst i još ga jednom čitaju pri čemu mogu izdvojiti najzanimljivije dijelove.

Voditelj sudionike upućuje u pozadinu prispodobe.

- *Vjerujem da vam je svima dobro poznata pročitana prispodoba i da je svi jako dobro razumijete. Ona je jedna od najljepših, a teološkim porukama jedna od najbogatijih prispodoba. Pokušat ćemo si približiti kontekst u kojem se ona nalazi.*
- *Cijela se prispodoba vrti oko jednog pitanja: „Tko je moj bližnji?“ Znade li netko koga su to Židovi smatrali bližnjim? (Samo sunarodnjak, čovjek iste vjere ili narodnosti ili pak onaj koji pokazuje ljubav prema židovstvu i prihvaća neke obveze židovskog Zakona.)*
- *Misao o ljubavi prema svim ljudima nije još bila doprla do Židova pa je Isus iskoristio dobru priliku i na postavljeno pitanje odgovorio prispodobom koja je, najvjerojatnije, uzdrimala mnoge slušatelje.*
- *Već sam početak prispodobe ima jak teološki smisao. „Čovjek neki silazio iz Jeruzalema u Jerihon.“ (Put koji je vodio od Jeruzalema do Jerihona bio je dugačak oko 25 kilometara i strmo se rušio kroz pustinju; taj je put prolazio kroz stjenovite klance i u stara je vremena bio vrlo opasan jer je pružao pogodnosti za razbojničke napade; njime su često putovali svećenici kada bi došao red da oni obave svoju službu u Jeruzalemu, a zbog opasnosti koje su vrebale na putu obično bi se putovalo u skupinama; samo bi netko s jako dobrim razlogom odlučio putovati sam; „čovjek neki“ je uosobljenje čovje-*

- ka stvorenog na sliku Božju.)
- Jeruzalem i Jerihon nisu samo obični zemljopisni pojmovi, već i oni imaju teološki smisao. (Jeruzalem je simbol Božje prisutnosti u čovjekovu životu, dok je Jerihon simbol poganstva, naslade i bluda; glagol „silaziti“ dobiva posve novo značenje – padati.)
 - Što se dogodilo čovjeku koji je prolazio tim putem? („Razbojnici“ su sile zla koje vrebaju na svakom koraku.)
 - Što su mu sve razbojnici učinili? („Biti gol“ znači biti bespomoćan, rob grijeha.)
 - Tko je sve, kao ovaj nejak čovjek, prolazio ovim putem? („Svećenik“ i „levit“ predstavljaju ljude Starog zavjeta i židovstva, nositelje duhovne vlasti koji zbog mnogih zakona i zabrana nisu bili u stanju pomoći čovjeku jer su smatrali da su sve obveze prema Bogu i ljudima izvršili kada su obavili svoju pobožnost u Hramu.)
 - Kako su oni reagirali na čovjeka u potrebi? (Zaobišli su ranjenog čovjeka iz straha da doticanjem krvi ili mrtvog čovjeka ne postanu obredno nečisti i jasno su vidjeli da žrtva predstavlja prijetnju njihovim osobnim probićima i izvor neprilika poput gubitka hramskih povlastica; jedini način da ostanu obredno čisti bio je da se klone tog čovjeka.)
 - Možete li zamisliti kako se ponašao levit, svećenik: njihovo držanje, pokreti, izraz lica, kakvu su odjeću imali, što im je sve prolazilo kroz glavu, kako su oni reagirali na čovjeka u potrebi...
 - Osim ovih putnika, tim putem išao je i jedan Samarijanac.
 - Što znate o odnosu Samarijanaca i Židova? (U Isusovo vrijeme Samarijanci i Židovi bili su neprijatelji, između ta dva naroda vladalo je takvo neprijateljstvo da je samo ime Samarijanac bilo uvreda; oni su bili stranci od kojih Židovi nisu primali ni gutljaj vode; zbog toga je Samarijanac bio posljednja osoba od koje se u ovakvoj situaciji mogla očekivati pomoć.)
 - Kako je izgledao? O čemu je razmišljao, je li on promijenio program svog života? Tko je ustvari taj Samarijanac? („Samaritanac“ je slika samog Isusa koji pristupa čovjeku grješniku i liječi mu rane.)
 - Kako se on ponašao prema čovjeku u potrebi uz kojeg je prošao, što je sve napravio? Po čemu se on razlikuje od ostalih prolaznika... („Ulje“ i „vino“ upućuju na sakramente krštenja, potvrde i euharistije; „gostionica“ označava Crkvu, a „gostioničar“ onoga tko se brine za Crkvu; dva denara iznosilo je oko dvije radničke dnevnice; plaća „o ponovnom povratku“ slika je nebeske nagrade.)

ZAKLJUČNI DIO

AKTUALIZACIJA

- *Po tvom mišljenju koji se sve problemi javljaju u tekstu, koji bi problem posebno istaknuo kao najveći?*
- *Možeš li se ti u svakodnevnom životu suočiti s tim problemom, kako?*
- *Dopuštaš li svakom Samarijancu da ti pomogne ili se ti, možda, trudiš biti Samarijanac?*
- *Kako reagiraš ako netko tvoju pomoć odbije, možda na grub ili bezobrazan način ili je velikodušno prihvati?*
- *Kako se ponašaš prema osobi, zajednici koja ti nije htjela pomoći?*
- *Vjeruju li ljudi danas jedni drugima, kako prevladati strah i pomoći ljudima u tome?*
- *Vratimo se na tremitak na naslov današnje kateheze... postavlja se pitanje **TKO JE BLIŽNJI?** Kako biste odgovorili na to pitanje? (Spremnost promijeniti program svog života.)*

Ako je moguće, sve odgovore na to pitanje voditelj piše na plakat

- *Ljubav kao da uvijek pokazuje uvjete i zapreke, a zašto onda Samarijanac pomaže?*

Odgovor na ovo pitanje zapisujemo na plakat.

- *Što biste poručili Samarijancima današnjeg vremena, kakvo biste im pismo napisali. Pokušajte svoju poruku napisati u obliku pisma.*

ILI

- *Po mišljenju autora priča ima svoj kraj kakav smo čuli, razmislite i probajte je nastaviti tako da napišete kako se ponašao i o čemu je razmišljao Samarijanac nakon što je ostavio čovjeka u gostinju, je li se vratio i pitao kako je taj čovjek, je li platio gostioničaru ostatak novaca, je li gostioničar uopće tražio novac iako je znao da mu je Samarijanac dužan dati, kako je nejak čovjek, došavši k sebi, reagirao kada je čuo što mu se sve dogodilo, kako se sve to odrazilo na njegov budući život, je li potražio milosrdnog Samarijanca...*

Sudionici, koji to žele, čitaju svoje radove.

MOLITVENI ZAVRŠETAK

Završavamo molitvom Gospodnjom.